Valiokunnan lausunto LiVL 8/2026 vp– U 8/2026 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista moottoriajoneuvojen teknisten vaatimusten ja testausmenettelyjen yksinkertaistamiseksi

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista moottoriajoneuvojen teknisten vaatimusten ja testausmenettelyjen yksinkertaistamiseksi (U 8/2026 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Esa Aaltonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Timo Kärkkäinen, Liikenne- ja viestintävirasto
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry
- edunvalvontajohtaja Ari Herrala, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- A-Katsastus Group Oy
- Autotuojat ja -teollisuus ry
- Katsastustoimipaikkojen Liitto ry

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio antoi 16 joulukuuta 2025 autoteollisuuden omnibus-esityksen osana laajempaa niin sanottua autoteollisuuspakettia. Autoteollisuuden omnibus-esitys sisältää seuraavat kaksi erillistä komission ehdotusta:

COM(2025) 993 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 561/2006, (EU) 2018/858, (EU) 2019/2144 ja (EU) 2024/1257 muuttamisesta moottoriajoneuvojen teknisten vaatimusten ja

testausmenettelyjen yksinkertaistamiseksi sekä neuvoston direktiivin 70/157/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 540/2014 kumoamisesta

COM(2025) 999 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 92/6/ETY muuttamisesta tiettyjen N2-luokan sähköajoneuvojen vapauttamiseksi nopeudenrajoittimen asentamista ja käyttöä koskevasta vaatimuksesta

Autoteollisuuden omnibus-esityksen ensisijaisena tavoitteena on yksinkertaistaa moottoriajoneuvoja koskevaa sääntelyä sekä keventää EU:n autoteollisuudelle ja yleisemmin toimialalle koituvaa hallinnollista taakkaa. Komissio tavoittelee tätä esittämällä yksinkertaistuksia ajoneuvojen tyyppihyväksynnän teknisiin vaatimuksiin ja testausmenettelyihin sekä esittämällä markkinaesteitä poistavia muutoksia. Ajoneuvojen ympäristö- ja turvallisuustason ei ole tarkoituksena heikentyä.

Komissio ehdottaa melusääntelyn yhdenmukaistamista EU:n ja YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) E-sääntöjen kanssa. Tavoitteena olisi poistaa rinnakkaiset sääntelypolut, ehkäistä markkinapirstaloitumista ja selkeyttää valvontaa. Siirtymäjärjestelyillä varmistettaisiin autoteollisuudelle sujuva siirtyminen uuteen viitekehykseen.

Komission tavoitteena on edistää sähköajoneuvojen ja latausinfrastruktuurin yhteentoimivuutta äly- tai kahdensuuntaisen latauksen osalta.

Komissio tavoittelee esityksellään myös pienten ja kohtuuhintaisten sähköautojen yleistymistä EU:ssa. Komissio määrittelisi uuden alaluokan M1-luokkaan kuuluville pienille sähköautoille, jotta tätä määritelmä voitaisiin käyttää kohdennettuun sääntelyyn ja kannusteisiin. Tarkoituksena olisi parantaa kohtuuhintaisen sähköautotarjonnan edellytyksiä ja vahvistaa EU:n autovalmistajien kilpailukykyä. Komissio on esityksessään ilmaissut pyrkivänsä jäädyttämään alaluokalta uudet tekniset vaatimukset 10 vuoden ajaksi.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

Valtioneuvosto pitää kannatettavana, että ajoneuvojen EU-tyyppihyväksynnän menettelyjä yksinkertaistetaan ilman negatiivisia vaikutuksia liikenneturvallisuuden tai ympäristönsuojelun tasoon. Autoteollisuuden ja toimialan hallinnollisen taakan vähentäminen nähdään tärkeäksi tavoitteeksi, joka koituu lopulta myös kuluttajien ja yritysten eduksi.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotuksia kevyiden sähkökuorma-autojen ajopiirturi- ja nopeusrajoitinvaatimusten keventämiseksi. Lisäksi valtioneuvosto kannattaa ehdotusta poikkeukseksi yli 7,5 tonnisten matkailuautojen tai niiden yhdistelmien ajo- ja lepoaikoihin sekä ajopiirturin asennusvaatimuksiin.

Pienille sähköautoille luotavan M1E-alaluokan osalta valtioneuvosto toteaa, että autoteollisuuden omnibus-esityksessä tehtäisiin vain muutos, jotta M1-ajoneuvoluokan uusi alaluokka olisi hyödynnettävissä myöhemmin teknisten vaatimusten ja tukitoimien

määrittämisessä. Lähtökohtaisesti valtioneuvosto tukee tätä tavoitetta. Valtioneuvosto katsoo, että teknisten vaatimusten osalta olisi komission asetusten valmistelun yhteydessä tarpeen arvioida turvallisuusvaatimusten riittävyyttä ja sopivuutta Suomen liikenne- ja sääolosuhteisiin. Sopivuutta arvioitaessa tulisi erityisesti huomioida tällaisten ajoneuvojen teknisten ominaisuuksien vaikutus niiden kysyntään, ja vaikutus Suomen päästötavoitteiden toteuttamiseen.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan komissiolle siirrettävien valtuuksien täsmällisyyteen ja tarvittaessa niiden rajaamiseen on kiinnitettävä neuvotteluissa huomiota. Valtioneuvosto korostaa, että asetusehdotuksen neuvotteluissa tulisi selventää, miten jatkossa varmistetaan, ettei liikenneturvallisuustaso alenisi tilanteissa, joissa yksittäisiä uusia ajoneuvoteknisiä vaatimuksia ei otettaisi käyttöön.

Valtioneuvosto katsoo, että EU-asetuksia kumottaessa tai muutettaessa tulisi varmistaa ajoneuvojen varaosien valmistamisen ja kaupan toimintaedellytykset.

Valtioneuvosto pitää valitettavana, ettei komissio ole valmistellut ehdotuksestaan kattavaa vaikutustenarviointia.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä huolehtia, että ehdotuksen suhde EU:n muihin säädöksiin on selkeä, ja että päällekkäisyydet vältetään. Lisäksi valtioneuvosto pitää tärkeänä, että direktiivin kansallisen voimaan saattamisen määräaika tulee olla riittävä.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Valiokunta pitää lähtökohtaisesti erittäin hyvänä, että ehdotuksella pyritään karsimaan ylimääräistä, päällekkäistä ja tarpeetonta sääntelyä hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja Euroopan kilpailukyvyn edistämiseksi. Valiokunta pitää EU:n sisämarkkinoiden toimivuutta keskeisenä näkökohtana, jonka varmistamiseksi tulisi jatkossa kiinnittää huomiota myös eri jäsenmaiden kansalliseen sisämarkkinoiden toimivuutta ja tasapuolisuutta heikentävään sääntelyyn ja käytäntöihin.

(2) Valiokunta pitää asianmukaisena, että ehdotuksilla ei pyritä keventämään ympäristötavoitteita koskevia vaatimuksia. Valiokunta katsoo, että sääntelyn purkamisen laajamittaisuus kertoo osaltaan siitä, että toimialan sääntely on ollut Euroopan unionissa tarpeettoman raskasta.

(3) Valiokunta painottaa vaikutusarviointien keskeistä merkitystä EU-tason sääntelyehdotuksissa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että komissio on antanut viime aikoina useita sellaisia sääntelyehdotuksia, joista ei ole laadittu asianmukaisia vaikutusarviointeja. Myös kansallisen päätöksenteon ja kannanmuodostuksen kannalta on välttämätöntä, että EU-tason säädösehdotuksista laaditaan säännönmukaisesti asianmukaiset vaikutusarvioinnit.

(4) Valiokunta korostaa erityisesti liikenneturvallisuuden merkitystä ja toteaa, että ehdotuksen jatkovalmistelussa tulee pystyä varmistamaan, että ehdotuksilla ei heikennetä liikenteen turvallisuutta. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta painottaa, että muun muassa Euro 7 -asetuksen testaamiseen liittyvien ehdotusten osalta on välttämätöntä varmistaa, että ehdotettu sääntely ja testauksen keventäminen ei aiheuta ongelmia Suomen talviolosuhteiden kannalta.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan edellä esitetyin painotuksin.

Helsingissä 5.3.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas
jäsen Pekka Aittakumpu ps
jäsen Marko Asell sd
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Aleksi Jäntti kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Mauri Kontu kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Mats Löfström r
jäsen Pinja Perholehto sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula